

На Ваш електронний лист, який 17.12.2018 р. надійшов на електронну пошту адресу <mailto:zvzveten@rada.gov.ua>, інформуємо про таке.

Відповідає до статті 5 Закону України «Про звернення громадян» **письмове звернення надсилається поштою або передається громадянином до відповідного органу, установи особисто чи через уповноважену ним особу, повноваження якої оформлені відповідно до законодавства. Письмове звернення також може бути надіслане з використанням мережі Інтернет, засобів електронного зв'язку (електронне звернення).**

Отже, **електронне звернення це письмове звернення з альтернативним поштовою способом надсилання.**

У зверненні має бути зазначено **прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання громадянина**, вказано суть порушеного питання, зауваження, пропозиції, заяви чи скарги, прохання чи вимоги. **Письмове звернення повинно бути підписано заявником (заявниками) із зазначенням дати.** В електронному зверненні також має бути зазначено електронну пошту адресу, на яку заявнику може бути надіслано відповідь, або відомості про інші засоби зв'язку з ним. Застосування електронного цифрового підпису при надсиланні електронного звернення не вимагається.

Звернення, оформлене без дотримання зазначених вимог, повертається заявнику з підставними роз'ясненнями не пізніше як через десять днів від дня його надходження, крім випадків, передбачених частиною другою статті 7 цього Закону.

На підставі статті 8 зазначеного Закону письмове звернення без зазначення місця проживання, не підписане автором (авторами), а також таке, з якого неможливо встановити авторство, визнається анонімним і розгляду не підлягає.

Відтак електронне звернення повинно відповідати вимогам статті 5 Закону України «Про звернення громадян», зокрема, містити підпис заявника (заявників). Для досягнення цієї мети письмове звернення з особистим підписом заявника (заявників) перед його надсиланням з використанням мережі Інтернет, засобів електронного зв'язку може бути відскановане чи сфотографоване.

Ваше електронне звернення, яке надійшло на електронну пошту скриньку Відлугу з питань звернень громадян, не відповідає вимогам статті 5 Закону України «Про звернення громадян», а саме – відсутній підпис автора звернення, не зазначено дату та місце проживання й тому розгляду не підлягає.

При цьому звертаємо увагу на те, що відповідно до визначення, наведеного в Юридичній енциклопедії, підпис визначається як «графіт, печерк, який означає особу його виконавця і здійснюється ним з метою дослідження документа або підтвердження відомостей, що містяться у док-ті й свідчать про певне відношення до них того, хто розписується» (Юридична енциклопедія, В 6 т. / Редкол.: Ю.В. Ю.С. Шевшукенко (голова редкол.) та ін. – К.: «Укр енцикл», 1998. ISBN 966-7492-00-1), а згідно з Великим тлумачним словником української мови підпис – це «прізвище або ініціали, написані власноручно під текстом, малюнок, картиночо і т. ін., як свідчення авторства або підтвердження чого-небудь» (7-е видання: Великий тлумачний словник української мови (з Доц. допов. на СД); Уклад. і голов. ред. В.Т. Русел. – К.: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2009. – 1736 с.; Іл. – ISBN 966-569-013-2).

Відночас інформуємо, що питання практичної реалізації громадянами України наданою їм Конституцією України права на звернення врегульовані Законом України «Про звернення громадян» (далі – Закон).

Згідно зі статтею 13 Закону діловодство щодо звернень громадян ведеться в порядку, який встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Відповідає до абзацу третього пункту 2 Інструкції з діловодства за зверненнями громадян в органах державної влади і місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності, з засобами масової

інформації, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України № 348 від 14 квітня 1997 року із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 48 від 03 лютого 2016 року (далі – Інструкція), електронне звернення приймається на визначену електронну адресу або шляхом заповнення електронної форми, яка розміщується на офіційному веб-сайті організації.

Відповідно до пункту 2.15 Порядку роботи із зверненнями громадян в Апараті Верховної Ради України, затвердженого Розпорядженням Голови Верховної Ради України № 273 від 11 липня 2016 року, в редакції із змінами, внесеними згідно з Розпорядженням Голови Верховної Ради України № 7 від 13 січня 2018 року, приймання письмових звернень громадян, надісланих на адресу Верховної Ради України з використанням засобів електронного зв'язку (електронних звернень), здійснюється централізовано Відділом з питань звернень громадян шляхом заповнення електронної форми на веб-порталі «Електронний кабінет громадянина» офіційного веб-сайту Верховної Ради України.

Іншого порядку приймання письмових звернень громадян, надісланих по адресу Верховної Ради України з використанням засобів електронного зв'язку (електронних звернень), в Апараті Верховної Ради України не передбачено.

**Відділ з питань звернень громадян
Апарату Верховної Ради України**